

Na podlagi 29. člena in ostalih določb Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21; v nadaljevanju besedila: ZZrID) in Uredbe o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/22; v nadaljevanju Uredba); je Upravni odbor Inštituta za novejšo zgodovino na predlog direktorja in ob predhodnem mnenju znanstvenega sveta sprejema naslednji

AKT PREJEMNIKA STABILNEGA FINANCIRANJA

1. člen

(predmet)

- (1) Z Aktom prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljevanju besedila: Akt) se določa način upravljanja sredstev za stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti Inštituta za novejšo zgodovino (v nadaljevanju besedila: INZ), ob upoštevanju določil ZZrID, normativov in standardov, ki jih sprejme vlada, in splošnega akta Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (v nadaljevanju besedila: ARRS).
- (2) Ta Akt vsebuje določila o:
- I. opredelitvah stabilnega financiranja;
 - II. financiranju in finančnih elementih raziskovalnih programov;
 - III. vrednotenju in spreminjanju obstoječih raziskovalnih programov ter oblikovanju novih raziskovalnih programov;
 - IV. spreminjanju sestave programskih skupin in določitev vodje programske skupine;
 - V. upravljanju in vrednotenju infrastrukturnega programa;
 - VI. razvojnem stebru financiranja;
 - VII. programu nacionalnih raziskav;
 - VIII. financiranju neprekinjenosti dela med posameznimi projekti;
 - IX. izvajanju strateških nalog raziskovalne organizacije;
 - X. izvedbi institucionalne samoevalvacije;
 - XI. mentorskih mestih in postopku določitve mentorjev mladih raziskovalcev;
 - XII. kriterijih, ocenjevanju in izboru kandidatov za mlade raziskovalce;
 - XIII. usposabljanju mladih raziskovalcev in
 - XIV. spodbujanju starostne in spolne uravnoteženosti.

I. OPREDELITEV STABILNEGA FINANCIRANJA

2. člen

(vsebina stabilnega financiranja in upravljanje s sredstvi)

- (1) V okviru stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (v nadaljevanju S-ZRD-O) se zagotavlja sredstva za:
- institucionalni steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: ISF-O), ki je namenjen financiranju infrastrukturne, upravljaljske in podporne dejavnosti;

- programski steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: PSF-O), ki je namenjen financiranju raziskovalnih programov in mladih raziskovalcev;
 - razvojni steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: RSF-O), ki je namenjen spodbujanju razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti ter
 - programe nacionalnih raziskav prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: PNR-O), ki so namenjene financiranju raziskovanja tematik značilnih za Republiko Slovenijo.
- (2) INZ pripravi Načrt sredstev za izvajanje stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (v nadaljevanju: Načrt sredstev S-ZRD-O) skladno z določbami Uredbe (4. člen).
- (3) INZ v letnem finančnem poročilu poroča o porabi sredstev stabilnega financiranja skladno z določbami Uredbe (12. člen).

3. člen

(razmerje med PSF-O in ISF-O)

- (1) Izhodiščno stanje razmerja med PSF-O in ISF-O je enako razmerju med njima na dan 1. 1. 2022. Razmerje je določeno s sredstvi, ki jih je INZ prejemal po dvanajstih:
- PSF-O: aktivnosti PSF-Mladi raziskovalci in PSF-Raziskovalni programi,
 - ISF-O: ISF-upravljalne in podporne dejavnosti ter Raziskovalna infrastruktura slovenskega zgodovinopisja.
- (2) Razmerje PSF-O in ISF-O se določi vsako leto sproti ob pripravi Načrta sredstev S-ZRD-O. Vsako leto se minimalno 50 % dodatnih sredstev nameni PSF-O.

4. člen

(razmerja med vsebinskimi sklopi)

- (1) Izhodiščno stanje razmerij med vsebinskimi sklopi je enako razmerju med njimi na dan 1. 1. 2022
- (2) Razmerja med vsebinskimi sklopi se določijo vsako leto sproti ob pripravi Načrta sredstev S-ZRD-O.

5. člen

(Načrt sredstev S-ZRD-O)

- (1) Direktor INZ (v nadaljevanju: direktor) pripravi Načrt sredstev S-ZRD-O in ga posreduje v mnenje Znanstvenemu svetu INZ (v nadaljevanju: ZS INZ) ter v sprejetje Upravnemu odboru INZ (v nadaljevanju: UO INZ).
- (2) Načrt sredstev S-ZRD-O vsebuje razdelitev financiranja v okviru:
- ISF-O se po ekonomskih namenih ločeno prikažejo sredstva za infrastrukturno dejavnost ter sredstva za upravljavsko in podporno dejavnost;
 - PSF-O po ekonomskih namenih ločeno prikažejo sredstva za raziskovalne programe skupaj ter za mlade raziskovalce skupaj.

6. člen

(prejem in poraba S-ZRD-O)

- (1) Sredstva za stabilno financiranje INZ prejema na podlagi šestletne pogodbe o stabilnem financiranju znanstveno raziskovalne dejavnosti, sklenjene z ARRS, skladno z določili ZZrID in Uredbe. Financiranje se za vsako posamezno leto ureja z aneksom k pogodbi.

- (2) INZ s sredstvi v okviru stabilnega financiranja pokriva stroške oziroma odhodke, skladno z določili Uredbe. INZ o porabi sredstev poroča ARRS v letnem finančnem poročilu.

II. PSF-O: FINANCIRANJE IN FINANČNI ELEMENTI RAZISKOVALNIH PROGRAMOV

7. člen

(finančni elementi delovanja raziskovalnega programa)

- (1) Finančne elemente delovanja raziskovalnega programa predstavljajo:
- stroški dela,
 - stroški materiala in storitev ter
 - amortizacija osnovnih sredstev ob upoštevanju obsega, ki je potreben za izvajanje raziskovalnega dela.

8. člen

(vsebina financiranja raziskovalnih programov)

- (1) Sredstva za financiranje raziskovalnih programov se zagotavljajo za pokrivanje stroškov dela, stroškov materiala in storitev ter amortizacijo raziskovalne opreme neposredno potrebnih za izvedbo raziskovalnih programov.
- (2) Sredstva za pokrivanje stroškov dela se zagotavljajo za zaposlene raziskovalce ter strokovne in tehnične sodelavce, ki so vključeni v izvajanje raziskovalnih programov glede na obseg opravljenega dela na raziskovalnem programu.
- (3) Sredstva za pokrivanje stroškov materiala in storitev za izvedbo raziskovalnega programa ali diseminacijo rezultatov, se zagotavljajo za:
- neposredne stroške materiala v zvezi z raziskovalnim delom in
 - neposredne stroške storitev v zvezi z raziskovalnim delom.
- (4) Pogoj za pripoznanje stroškov materiala in storitev je, da jih je na podlagi knjigovodske listine neposredno ali s pomočjo verodostojno postavljenih ključev za delitev stroškov mogoče pripisati posameznemu raziskovalnemu programu in da ti stroški niso pokriti iz drugih virov.
- (5) V okviru financiranja raziskovalnih programov se zagotavljajo sredstva za amortizacijo raziskovalne opreme, ob upoštevanju obsega, ki je neposredno potreben za izvajanje raziskovalnega programa.

III. PSF-O: VREDNOTENJE IN SPREMINJANJE RAZISKOVALNIH PROGRAMOV

9. člen

(postopki vrednotenja obstoječih raziskovalnih programov)

- (1) Postopki vrednotenja obstoječih raziskovalnih programov se izvajajo na dveh nivojih:
- vrednotenje programov s strani ARRS, opredeljeno z ocenami programov, ki jih za delovanje pridobijo raziskovalni programi s strani ARRS ob izvedbi vrednotenja, ki se izvede najmanj vsakih 6 let;
 - vrednotenje s strani INZ v okviru samoevalvacije, opredeljeno s strateško usmeritvijo INZ ter internimi vrednotenjskimi postopki.

- (2) Podrobne postopke vrednotenja s strani ARRS določa Splošni akt o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, podrobne postopke vrednotenja s strani INZ pa Metodologija o izvedbi samoevalvacije INZ.

10. člen

(postopki ukinjanja in preoblikovanja raziskovalnih programov)

- (1) Ukinjanje in preoblikovanje raziskovalnih programov, vključno z dodeljevanjem izhodiščne višine finančnih sredstev posamičnemu programu, poteka s sklepom direktorja ob predhodnem soglasju ZS INZ na predlog direktorja, vodje programa ali člana ZS INZ.
- (2) Pri postopkih ukinjanja in preoblikovanja raziskovalnih programov se upošteva obe vrednotenji iz prejšnjega člena. Upošteva se rezultate zadnjih izvedenih vrednotenj, skupaj z dodatno pridobljenimi sredstvi (ARRS sredstva za izvajanje raziskovalnih projektov, sredstva iz tujih virov in sredstva iz pogodbenih raziskav) v zadnjih petih letih, pri čemer je lahko rezultat razporejanja finančnih sredstev povečanje, zmanjšanje ali ohranitev sredstev posamičnega raziskovalnega programa.
- (3) V primeru deljenih programskih skupin odločanje poteka ločeno za vsako raziskovalno organizacijo, pri čemer ukinitve programske skupine na posamični raziskovalni organizaciji ne vpliva na obstoj le-te na drugi raziskovalni organizaciji.

11. člen

(postopki kreiranja raziskovalnih programov)

- (1) Nov raziskovalni program se vzpostavi s sklepom direktorja ob predhodnem soglasju ZS INZ na predlog raziskovalca, ki je izvoljen vsaj v naziv višjega znanstvenega sodelavca.
- (2) Obvezni elementi predloga za vzpostavitev novega programa so vizija razvoja in program dela novega vsebinskega področja z opisom znanstvene, tehnološke in inovacijske odličnosti, opis dosedanjih dosežkov in dela ter njegova vsebinska diferenciacija od obstoječih programov, navedba obstoječih nacionalnih in mednarodnih virov financiranja, obseg predlaganega financiranja, predstavitev predlagane vodje novega raziskovalnega programa, struktura programske skupine, zagotavljanje človeških virov in njihov razvoj ter vsebine, opredeljene s postopki vrednotenja iz 10. člena tega Akta.
- (3) Nov raziskovalni program je financiran iz stebra PSF.

IV. PSF-O: SESTAVA PROGRAMSKIH SKUPIN IN DOLOČITEV VODJE

12. člen

(sestava programske skupine)

- (1) Pogoji za sestavo programske skupine so določeni z ARRS Splošnim aktom o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti.
- (2) Na predlog vodje raziskovalnega programa lahko direktor spremeni, poveča ali zmanjša sestavo programske skupine.

13. člen

(mandat vodij raziskovalnih programov)

- (1) Raziskovalni programi v letu 2022 ohranijo vodje iz tekočih programov.
- (2) Mandat vodij raziskovalnih programov traja do konca pogodbenega obdobja iz prvega odstavka 28. člena ZZrID in se lahko ponavlja.

- (3) ZS INZ v prvi polovici petega leta pogodbenega obdobja iz prvega odstavka 28. člena ZZrID izvede interni poziv za vodje raziskovalnih programov v novem pogodbenem obdobju.

14. člen

(zamenjava vodje raziskovalnega programa)

- (1) Razlogi za zamenjavo vodje raziskovalnega programa se nanašajo na:
- delovnopravne razloge;
 - uspešnost programa ob pretekli evalvaciji glede na tematsko sorodne raziskovalne programe v Republiki Sloveniji;
 - uspešnost programa ob pretekli samoevalvaciji glede na ostale programe na INZ;
 - strateško usmeritev INZ glede na preteklo samoevalvacijo;
 - druge relevantne kriterije.
- (2) Sprememba vodenja programa se izvede s sklepom direktorja ob predhodnem soglasju ZS INZ na predlog direktorja, vodje programa, člana ZS INZ ali dve tretjini članov programske skupine.

V. ISF-O: UPRAVLJANJE IN VREDNOTENJE INFRASTRUKTURNEGA PROGRAMA

15. člen

(upravljanje infrastrukturnega programa)

- (1) INZ ob sprejetju tega dokumenta izvaja infrastrukturni program z naslovom Raziskovalna infrastruktura slovenskega zgodovinopisja.
- (2) Pogoji za sestavo infrastrukturne skupine so določeni z ARRS Splošnim aktom o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Infrastrukturni program izvaja infrastrukturna skupina, ki jo sestavljajo strokovni in tehnični sodelavci ter raziskovalci. Vodja infrastrukturnega programa je raziskovalec, ki ima izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu tretje stopnje oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih tretje stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 10. raven.
- (3) Na predlog vodje infrastrukturnega programa lahko direktor spremeni, poveča ali zmanjša sestavo infrastrukturne skupine.
- (4) Infrastrukturni program v letu 2022 ohrani vodjo tekočega programa.
- (5) Mandat vodje infrastrukturnega programa traja do konca pogodbenega obdobja iz prvega odstavka 28. člena ZZrID in se lahko ponavlja.
- (6) ZS INZ v prvi polovici petega leta pogodbenega obdobja iz prvega odstavka 28. člena ZZrID izvede interni poziv za vodje infrastrukturnega programa v novem pogodbenem obdobju.
- (7) Razlogi za zamenjavo vodje infrastrukturnega programa se nanašajo na:
- delovnopravne razloge;
 - uspešnost izvajanja infrastrukturne dejavnosti ob pretekli samoevalvaciji;
 - strateško usmeritev INZ glede na preteklo samoevalvacijo;
 - druge relevantne kriterije.
- (8) Sprememba vodenja programa se izvede s sklepom direktorja ob predhodnem soglasju ZS INZ na predlog direktorja, vodje programa, člana ZS INZ ali dve tretjini članov infrastrukturne skupine.

16. člen

(postopki vrednotenja infrastrukturnega programa)

- (1) Postopki vrednotenja infrastrukturnega programa se izvajajo na dveh ravneh:
- vrednotenje infrastrukturnega programa s strani ARRS, opredeljeno z oceno raziskovalne infrastrukture pri ocenjevanju sposobnosti delovanja in vitalnost programskih skupin, ki se izvede najmanj vsakih 6 let;
 - vrednotenje s strani INZ v okviru samoevalvacije, opredeljeno s strateško usmeritvijo INZ ter internimi vrednotenjskimi postopki.
- (2) Podrobne postopke vrednotenja s strani ARRS določa Splošni akt o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, podrobne postopke vrednotenja s strani INZ pa Metodologija o izvedbi samoevalvacije INZ.

VI. RSF-O: RAZVOJNI STEBER FINANCIRANJA

17. člen

(namen in delitev razvojnega stebra financiranja)

- (1) Razvojni steber financiranja je namenjen spodbujanju razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti, in sicer z vidikov kakovosti, ustvarjalnosti in inovativnosti, internacionalizacije, odprtosti ter prenosa znanja in sodelovanja z okoljem, ki pripomorejo k doseganju ciljev in rezultatov ter izvajanju ukrepov ali nalog s področja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, opredeljenih v strateških dokumentih države in EU, ob upoštevanju poslanstva in strategije posameznega prejemnika stabilnega financiranja.
- (2) Delitev sredstev razvojnega stebra financiranja poteka z vidika razvojnih prioritiet, opredeljenih v strateškem razvojnem programu, doseganja kazalnikov razvojnih ciljev in z vzpostavitvijo notranjega sistema razvojnih projektov. Sredstva razvojnega stebra razporeja direktor ob predhodnem mnenju ZS INZ.

VII. PNR-O: PROGRAMI NACIONALNIH RAZISKAV

18. člen

(namen programa nacionalnih raziskav)

- (1) Programi nacionalnih raziskav se nanašajo na raziskovanje tematik, značilnih za Republiko Slovenijo. INZ bo z notranjim povezovanjem in oblikovanjem večdisciplinarnih predlogov odgovoril na razpis in oblikovala vsebinsko ustrezne predloge.

VIII. FINANCIRANJE NEPREKINJENOSTI DELA MED POSAMEZNI MI PROJEKTI

19. člen

(način zagotovitve financiranja neprekinjenosti dela med posameznimi projekti)

- (1) Financiranje neprekinjenosti dela med posameznimi projekti se zagotavlja na način, da vsak raziskovalni in infrastrukturni program prilagodi obseg raziskovalnega dela razpoložljivim sredstvom predvidenim v finančnem načrtu. Glavni cilj je zagotavljanje nemotenega raziskovalnega dela in

pokrivanje celotnih fiksnih stroškov programske skupine ter ustrezna prilagoditev obsega variabilnih stroškov materiala in storitev.

- (2) Vir za financiranje zagotovitve neprekinjenega dela so sredstva S-ZRD-O ter projekti.
- (3) Delno se lahko, za čas koledarskega leta, neprekinjenost dela zaradi izpada projektnih sredstev raziskovalca financira iz sklada sredstev za prijavnne postopke, ki ga po potrebi, skladno z razpoložljivimi sredstvi za financiranje upravljalvske in podporne dejavnosti, oblikuje direktor.
- (4) Sredstva za zagotavljanje zaposlitve raziskovalcem na podlagi 5. odstavka 61. člena se, če jih ni mogoče zagotoviti iz prvotnega vira, lahko zagotavlja iz sredstev za financiranje upravljalvske in podporne dejavnosti ali iz drugih projektov.

IX. IZVAJANJE STRATEŠKIH NALOG

20. člen

(izvajanje drugih strateških nalog raziskovalne organizacije)

- (1) Strateške usmeritve INZ, njihovi cilji in ukrepi za uresničevanje so natančneje opredeljeni s strateškim razvojnim načrtom INZ.
- (2) Med strateške naloge Inštituta za novejšo zgodovino sodijo:
 - institucionalna samoevalvacija znanstvenoraziskovalne dejavnosti;
 - omogočitev evalvacije raziskovalnih programov s strani ARRS;
 - usmerjanje raziskovalnega dela v nova obetajoča ali interdisciplinarna področja.
- (3) Med strateške naloge v okviru samoevalvacije INZ sodijo ukrepi za doseganje:
 - širšega strokovnega, družbenega in gospodarskega vpliva;
 - dviga stopnje internacionalizacije;
 - uporabe in odprtosti raziskovalne ter institucionalne infrastrukture;
 - razvoja kadrov z upoštevanjem načela enakih možnosti;
 - prenos znanja in
 - odprto znanost.
- (4) Med strateške naloge v okviru omogočitve evalvacije raziskovalnih programov s strani ARRS sodi priprava postopkov za izvedbo evalvacije, ki morajo omogočiti pridobitev primerljivih podatkov glede na leto, v katerem je bila ocena izvedena.

X. INSTITUCIONALNA SAMOEVALVACIJA

21. člen

(institucionalna samoevalvacija)

- (1) Institucionalna samoevalvacija je celovita evalvacija znanstvenoraziskovalne dejavnosti in je namenjena izboljšanju znanstvenoraziskovalne dejavnosti INZ. Poleg rezultatov evalvacije raziskovalnih programov, ki ga izvede ARRS, se v institucionalni samoevalvaciji znanstvenoraziskovalne dejavnosti obravnavajo tudi širši strokovni, družbeni in gospodarski vpliv, stopnja internacionalizacije, uporaba in odprtost raziskovalne ter institucionalne infrastrukture, ukrepi za razvoj kadrov z upoštevanjem načela enakih možnosti, prenos znanja in odprto znanost ter druge aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti prejemnika stabilnega financiranja.
- (2) UO INZ sprejme poročilo o institucionalni samoevalvaciji, ki se izvede v petem letu veljavnosti pogodbe o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, sklenjene z ARRS. Povzetek

poročila o institucionalni samoevalvaciji se objavi na spletni strani INZ in ARRS v roku enega meseca po njegovem sprejetju. Celotno poročilo se predloži ministrstvu, pristojnemu za znanost, ter ARRS najkasneje v roku enega meseca po njegovem sprejetju.

- (3) Opravljena institucionalna samoevalvacija je pogoj za pristop k pogajanjem za sklenitev nove pogodbe o stabilnem financiranju za novo pogodbeno obdobje.

XI. MENTORSKA MESTA IN POSTOPEK DOLOČITVE MENTORJEV

22. člen

(mladi raziskovalci - namen)

- (1) ARRS financira usposabljanje mladih raziskovalcev na INZ z namenom, da se:
- obnovi raziskovalni kader na INZ;
 - poveča raziskovalna zmogljivost skupin za izvajanje raziskovalnih programov ter temeljnih in aplikativnih projektov;
 - poveča kadrovskega potenciala za potrebe drugih uporabnikov iz javnega in zasebnega sektorja

23. člen

(število mladih raziskovalcev za 6-letno obdobje stabilnega financiranja)

- (1) Izhodišče za delitev sredstev v letu 2022 so sredstva ARRS za financiranje mladih raziskovalcev na dan 1. 1. 2022. Pri načrtovanju potrebnih sredstev za naslednja leta se upošteva predvideno število mladih raziskovalcev in prevzete obveznosti za že sklenjene pogodbe z mladimi raziskovalci.
- (2) Glede na izhodiščni obseg sredstev se v
- (a) prvem 6-letnem obdobju stabilnega financiranja predvidoma začne financirati pet (5) novih mladih raziskovalcev;
 - (b) drugem 6-letnem obdobju stabilnega financiranja predvidoma začne financirati štiri (4) nove mlade raziskovalce.
- (3) Glede na razpoložljiva dodatna sredstva za stabilno financiranje za leto 2025 načrtuje financiranje dodatnega mladega raziskovalca, s čimer se povprečno lahko začne financirati en (1) novi mladi raziskovalec na leto. Sredstva za dodatnega mladega raziskovalca sorazmerno glede na razpoložljiva sredstva prispevajo vsi raziskovalni programi.
- (4) Glede na predviden obseg sredstev in predvidena dodatna sredstva iz prejšnjega odstavka ocenjujemo, da bomo v 6-letnem obdobju lahko začeli usposabljanje 6 novih mladih raziskovalcev, praviloma en (1) nov mladi raziskovalec na leto.

24. člen

(število mentorskih mest na programsko skupino)

- (1) Število mentorskih mest na programsko skupino se določi glede na razpoložljiva sredstva, velikost programske skupine in kakovost raziskovalnega programa.
- (2) Število mentorskih mest na programsko skupino iz prejšnjega odstavka ob predhodnem soglasju ZS INZ s sklepom sprejme direktor.

25. člen

(minimalno in maksimalno število mentorskih mest)

- (1) Število mladih raziskovalcev je pomemben element ocenjevanja in pomlajevanja programskih skupin, zato v 2. odstavku 23. člena predvidenega števila mladih raziskovalcev ni dovoljeno zmanjšati. Zmanjšanje števila mladih raziskovalcev je mogoče le zaradi finančnih težav ali strateških odločitev. Zmanjšanje števila mladih raziskovalcev na predlog direktorja sprejme ZS INZ.
- (2) Vsak raziskovalni program lahko financira dodatne mlade raziskovalce, in sicer s prerazporeditvijo obstoječih sredstev raziskovalnega programa, o čemer odločata direktor in vodja raziskovalnega programa. Prerazporejena sredstva se zagotavljajo za celotno obdobje financiranja mladega raziskovalca.

26. člen

(določitev mentorjev)

- (1) Direktor na podlagi razdelitve mentorskih mest po programskih skupinah pozove vodje raziskovalnih programov, naj do roka, določenega v pozivu, sporočijo imena kandidatov za mentorje, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
 - so v delovnem razmerju na Inštitutu za novejšo zgodovino;
 - so člani raziskovalnega programa, v okviru katerega bo mladi raziskovalec zaposlen,
 - so od njihovega zagovora doktorata minila najmanj štiri leta (upoštevata se leto zagovora doktorata);
 - izpolnjujejo pogoje za vodjo temeljnega ali aplikativnega projekta.
- (2) Če vodja raziskovalnega programa do roka iz prvega odstavka tega člena direktorju ne sporoči imen kandidatov za mentorje, se pozovejo druge programske skupine, ki imajo neizrabljene kapacitete, da predlagajo mentorja.

XII. IZBOR MLADIH RAZISKOVALCEV

27. člen

(razpisi za kandidate za mlade raziskovalce)

- (1) Inštitut za novejšo zgodovino izbere kandidate za mlade raziskovalce v skladu s predpisi, ki urejajo zaposlovanje v javnem sektorju, svojimi internimi splošnimi akti, pogoji, ki jih določa Pravilnik o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti in v soglasju z izbranimi mentorji.
- (2) Prvi rok za objavo razpisa za mlade raziskovalce je 15. 3. oziroma prvi naslednji delovni dan.

28. člen

(kriteriji za izbor kandidatov za mlade raziskovalce)

- (1) Kandidat za mladega raziskovalca mora izpolnjevati naslednje pogoje:
 - še nima zaključenega doktorata znanosti oz. pridobljenega znanstvenega naslova doktor/doktorica znanosti;
 - še ni bil zaposlen kot mladi raziskovalec;
 - ima zaključen študijski program druge stopnje oziroma ima primerljivo izobrazbo, doseženo na univerzah v tujini;
 - ima povprečno oceno vseh izpitov in vaj na študijskem programu prve stopnje in študijskem programu druge stopnje najmanj 8,00 (upoštevata se tudi ocena diplomskega in magistrskega dela);
 - od zaključka študijskega programa druge stopnje oziroma izobrazbe, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki

ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven oziroma primerljivega študijskega programa, doseženega v tujini, niso minila več kot 4 leta (upoštevata se leto zaključka). Obdobje se lahko, iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo podaljša za čas upravičene odsotnosti, zaradi drugih oblik upravičenih odsotnosti, določenih v predpisih o zdravstvenem zavarovanju, pa samo, če gre za neprekinjeno odsotnost, daljšo od šestih mesecev, in sicer največ za čas upravičene odsotnosti.

- (2) Če se kandidat za mladega raziskovalca ob sklenitvi pogodbe vpisuje v drugi oziroma tretji letnik študijskega programa tretje stopnje, povprečna ocena vseh izpitov in vaj študijskega programa prve stopnje in študijskega programa druge stopnje ni pomembna.
- (3) Kandidati za mlade raziskovalce ne morejo biti tisti, ki se ob podpisu pogodbe vpisujejo v dodatno leto študijskega programa tretje stopnje.

29. člen

(ocenjevanje kandidatov za mlade raziskovalce)

(1) Merila za ocenjevanje kandidatov za mlade raziskovalce so:

- povprečna ocena študijskega programa druge stopnje oziroma študijskega programa, s katerim izpolnjuje pogoje za vpis v doktorski študijski program;
- vpis v študijski program tretje stopnje;
- prejete nagrade oziroma priznanja;
- objavljeni znanstveni članki;
- sodelovanje pri raziskovalnem delu;
- ocena razgovora s kandidatom.

(2) Vrednotenje meril:

- povprečna ocena študijskega programa druge stopnje oziroma študijskega programa, s katerim izpolnjuje pogoje za vpis v doktorski študijski program (na dve decimalki natančno);
- vpis v študijski program tretje stopnje (0,50 točke);
- nagrade oz. priznanja (0,50 točke za vsako);
- objavljeni znanstveni članki (1,00 1,00 točke za avtorstvo ali sorazmerni del za soavtorstvo);
- sodelovanje pri raziskovalnem delu (do 3,00 točke);
- ocena razgovora s kandidatom/ko (do 30,00 točk).

(3) Minimalna ocena razgovora s kandidatom iz zadnje alineje prejšnjega odstavka je 10 točk. Kandidate za mlade raziskovalce, ki ne presegajo minimalne ocene, se zavrne.

30. člen

(izbor kandidatov za mlade raziskovalce)

(1) INZ izbiri kandidatov za mlade raziskovalce opravi do 15. septembra tekočega leta.

(2) Izbrani mladi raziskovalci, ki ob prijavi na razpis še ne bodo imeli zaključenega študijskega programa druge stopnje, morajo študij zaključiti najkasneje do 15. septembra tekočega leta.

(3) Če kandidat za mladega raziskovalca odstopi od mesta mladega raziskovalca, preden se usposabljanje začne izvajati, Inštitut za novejšo zgodovino iz seznama obstoječih prijav ali na osnovi novega razpisa naknadno izbere novega mladega raziskovalca, vendar najpozneje do roka za vpis v podiplomski študij.

31. člen

(financiranje usposabljanja)

- (1) INZ financira usposabljanje mladih raziskovalcev do doktorata znanosti, in sicer največ štiri leta.
- (2) Sredstva za (so)financiranje usposabljanja mladih raziskovalcev obsegajo:
 - stroške dela mladih raziskovalcev, ki so v delovnem razmerju na INZ, ter dodatno za dodatek za mentorstvo mentorjem mladih raziskovalcev na podlagi kolektivne pogodbe, ki ureja javni sektor;
 - stroške materiala in storitev, potrebne za izvedbo programa usposabljanja mladih raziskovalcev, vključno s šolnino, ki jih je mogoče na podlagi knjigovodske listine neposredno ali s pomočjo verodostojno postavljenih ključev za delitev stroškov pripisati usposabljanju posameznega mladega raziskovalca;
 - amortizacijo manjše raziskovalne opreme, ki jo uporablja posamezni mladi raziskovalec v okviru usposabljanja in se predvidoma amortizira v času usposabljanja.
- (3) Dodatek za mentorstvo mentorjem mladim raziskovalcem se obračuna v višini ene ure uvajanja mladega raziskovalca dnevno in se za naslednjega mladega raziskovalca poveča v sorazmernem deležu.
- (4) INZ skrajša dobo financiranja, navedeno v prvem odstavku tega člena, za eno leto, če je mladi raziskovalec ob podpisu pogodbe vpisan v drugi letnik študijskega programa tretje stopnje, in za dve leti, če je vpisan v tretji letnik študijskega programa tretje stopnje.

XIII. USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

32. člen

(program usposabljanja)

- (1) Okvirni program raziskovalnega usposabljanja kandidata za mladega raziskovalca je sestavljen iz raziskovalnega in študijskega programa. Raziskovalni program obsega:
 - izhodišče raziskovalne naloge mladega raziskovalca in njeno umestitev v raziskovalni program;
 - delovno hipotezo in metode dela;
 - cilje raziskave in predvidene rezultate s poudarkom na izvirnem prispevku k znanosti.
- (2) Študijski program obsega:
 - program doktorskega študija s časovno opredelitvijo;
 - naziv univerze in fakultete doktorskega študija;
 - ime mentorja.
- (3) Okvirni program usposabljanja podpišejo raziskovalni mentor, direktor in mladi raziskovalec.

33. člen

(sklenitev pogodbe)

- (1) Pred začetkom usposabljanja mladi raziskovalec priskrbi potrdilo o vpisu na študijski program tretje stopnje in nato podpiše pogodbo o zaposlitvi, s katero so mlademu raziskovalcu zagotovljene pravice najmanj v skladu z zakonom, ki ureja sistem plač javnih uslužbencev v javnem sektorju.
- (2) Mladi raziskovalec je polno zaposlen na INZ.
- (3) Mladi raziskovalec mora uspešno zagovarjati doktorsko disertacijo najkasneje v enem letu po koncu financiranja usposabljanja.

34. člen

(krajše usposabljanje v tujini)

- (1) Mladim raziskovalcem se omogoči krajše usposabljanje v tujini v obliki študijskih projektov na tujih univerzah oziroma raziskovalnih inštitutih ali izvedbe eksperimentalnega dela doktorata, v prid kakovostnejšega usposabljanja in podiplomskega študija, in sicer do največ enega leta in pol.
- (2) Zaradi krajšega usposabljanja v tujini se pogodbeni rok za izvedbo programa in obseg razpoložljivih sredstev za usposabljanje ne podaljšata.

35. člen

(poročanje o usposabljanju)

- (1) INZ je dolžan sporočiti ARRS ime in priimek mladega raziskovalca v 30 dneh od zaposlitve mladega raziskovalca ter ga z dnem zaposlitve vključiti v programsko skupino.
- (2) INZ je dolžan v 30 dneh od začetka usposabljanja (začetek zaposlitve) pripraviti prijavo za vpis mladega raziskovalca v evidenco raziskovalcev.
- (3) INZ je dolžan v 30 dneh sporočiti spremembe v zvezi z delovnim razmerjem (prenehanje zaposlitve) mladega raziskovalca v evidenco raziskovalcev.
- (4) INZ je dolžan v roku 30 dni v evidenco raziskovalcev sporočiti uspešno zaključeno doktorsko usposabljanje. Če v evidencah podatek o uspešno zaključenem doktorskem študiju ni zaveden, bo ARRS štela, da usposabljanje ni uspešno zaključeno.

39. člen

(poročanje o spremembah)

- (1) Mladi raziskovalec je dolžan ustreznim službam na INZ sporočiti upravičeno odsotnost nad 20 delovnih dni skupaj, kot je dopust iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo ali daljša bolezenska odsotnost, v roku, navedenem v pogodbi. Za čas upravičene odsotnosti nad 20 delovnih dni INZ vzpostavi mirovanje statusa, tako da s sklepom začasno prekine financiranje in podaljša usposabljanje.
- (2) V primeru prenehanja oziroma spremembe zaposlitve mladega raziskovalca INZ s sklepom ustavi izplačevanje sredstev.

40. člen

(zamenjava mentorja in programske oziroma raziskovalne skupine)

- (1) INZ lahko zamenja mentorja zaradi prenehanja delovnega razmerja, upokojitve, smrti ali enoletne dokumentirane odsotnosti mentorja. Če gre za zamenjavo mentorja, ki ne vpliva na druga pogodbeno določila, in Inštitut za novejšo zgodovino zagotovi, da predlagani mentor deluje na istem raziskovalnem področju kot prvotni mentor, o zamenjavi obvesti ARRS.
- (2) O zamenjavi mentorja iz drugih utemeljenih razlogov in zamenjavah, ki niso urejene v prejšnjem odstavku tega člena, prav tako obvesti ARRS.
- (3) Novi mentor mora izpolnjevati pogoje iz 26. člena tega Akta.
- (4) INZ mora s spremembo mentorja izvesti tudi spremembo programske skupine ali prehod v raziskovalno skupino za mladega raziskovalca. INZ mora zagotoviti ustrezne pogoje za uspešno nadaljnje delo mladega raziskovalca.

41. člen

(neizpolnjevanje pogodbe)

- (1) Mlademu raziskovalcu se delovno razmerje prekine:
 - če izgubi status študenta ali
 - če predčasno prekine usposabljanje ali
 - v drugih primerih, ki jih določa delovno pravna zakonodaja.
- (2) V teh primerih mladi raziskovalec vrne INZ sredstva, ki jih je ta plačal za kritje šolnin za njegov doktorski študij do prekinitve pogodbe o zaposlitvi, razen če je prišlo do prekinitve delovnega razmerja v prvih treh mesecih po začetku usposabljanja ali če se INZ odloči drugače.
- (3) Mladi raziskovalec je dolžan sredstva iz drugega odstavka tega člena vrniti tudi v primeru, če ne zaključi doktorskega študija najpozneje v enem letu po koncu financiranja usposabljanja, razen če INZ odloči drugače.
- (4) Zahtevo po prekinitvi usposabljanja lahko poda tudi mentor zaradi neizpolnjevanja obveznosti mladega raziskovalca. Mentor seznaní direktorja z utemeljitvijo in predlogom o prekinitvi usposabljanja. Direktor posreduje predlog o prekinitvi usposabljanja mladega raziskovalca z utemeljitvijo mentorja ZS INZ.
- (5) ZS INZ v najkrajšem možnem času presodi o zahtevi mentorja in o svojih ugotovitvah sprejme obrazložen sklep ter z njim takoj seznaní vodjo dotične programske skupine. Če ZS INZ ugotovi, da je zahteva mentorja utemeljena, izda sklep, na podlagi katerega se usposabljanje prekine zaradi neizpolnjevanja obveznosti. V primeru prekinitve delovnega razmerja, INZ upošteva pravice, ki jih mlademu raziskovalcu kot zaposlenemu daje delovnopravna zakonodaja.
- (6) Prekinitve usposabljanja na zahtevo mentorja, vodje programske skupine ali željo mladega raziskovalca v prvih treh mesecih financiranja nima finančnih posledic za podpisnika pogodbe, razen če gre za nenamensko porabo sredstev. Sredstva, rezervirana za usposabljanje mladega raziskovalca, se razporedijo v S-ZRD-O, programska skupina pa ni upravičena do nadomestnega mladega raziskovalca.

XIV. SPODBUJANJE STAROSTNE IN SPOLNE URAVNOTEŽENOSTI

43. člen

(spodbujanje starostne in spolne uravnoveženosti)

- (1) INZ je zavezan spoštovanju načel enakih možnosti v raziskovanju, to je pravičnemu vedenju in ravnanju v odnosih z vsemi, ki so v različnih vlogah udeleženi v raziskovalnem procesu. To pomeni odpravljanje vseh oblik diskriminacije ne glede na spol, narodnost, raso ali etnično poreklo, jezik, vero ali prepričanje, različne oblike oviranosti, starost, spolno usmerjenost, spolno identiteto in spolni izraz, družbeni položaj, premoženjsko stanje, izobrazbo ali katero koli drugo osebno okoliščino (kot je zapisano v Zakonu o varstvu pred diskriminacijo, čl. 1).
- (2) INZ spoštuje in se odziva na zaveze iz političnih in pravnih dokumentov Republike Slovenije in Evropske unije, ki zahtevajo enake možnosti vseh posameznic in posameznikov, ne glede na njihove različne osebne okoliščine, in prepovedujejo diskriminacijo.
- (3) INZ skrbi za enakost spolov v delovnem okolju, ki ne pomeni le odprave diskriminacije po spolu ter spolni usmerjenosti, identiteti in izrazu, ampak tudi proaktivno delovanje za odpravo strukturnih neenakosti ter spolnih stereotipov in predsodkov. Neenakosti glede na spol se upoštevajo tudi v presečišču z drugimi razlogi za neenakost, kot so invalidnost, starost, spolna usmerjenost, vera ali narodnost.
- (4) INZ skrbi za starostno uravnoveženost. S posebno skrbjo za razvoj mlajših znanstvenih kadrov skozi program izobraževanj in usposabljanj, INZ krepi trajnostno izmenjavo generacij.

XV. KONČNA DOLOČBA

44. člen

(končna določba)

- (1) Spremembe tega Akta so možne samo v pisni obliki, sprejete po predpisanem postopku.
- (2) Ta Akt začne veljati 1. dan po sprejemu s strani Upravnega odbora in objavi na notrtni spletni strani INZ.

Številka: 0-04/609-2022

Ljubljana, dne 17.8.2022.

Predsednica Upravnega odbora

Dr. Petra Svoljšak